

Valtuustoaloite: Hankinnoilla työllistäminen osaksi Lohjan kaupungin vastuullisia hankintoja

1310/00.01.02.01/2026

Kaupunginvaltuusto 24.08.2026 § 82

Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmän valtuutettu Noora Kuusisto jätti seuraavan aloitteen, jonka lisäksi olivat allekirjoittaneet valtuutetut Olavi Turpeinen, Kirsi Ferin, Marsa Valtonen, Pirjo-Leena Forsström, Pauliina Takala, Taina Lackman, Juhani Järvinen, Satu Nybäck, Laura Skaffari, Birgit Aittakumpu, Anne-Mari Vainio, Anna Mustalahti, Markku Saarinen, Teija Ristaniemi, Krista Alén, Leena Saari, Otso Jolkkonen, Maija Aaltola, Stina-Maarit Elo, Anette Kotiranta ja Kaisa Halme:

“Julkiset hankinnat ovat merkittävä osa meidän talouttamme ja samalla mahdollisuus edistää työllisyyttä. Lohjan kaupungin hankintaohjeessa todetaan jo, että hankinnoissa huomioidaan ympäristö- ja sosiaaliset näkökulmat sekä hankinnoilla työllistäminen silloin, kun se on kaupungin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaista.

Hankinnoilla työllistämisellä tarkoitetaan sitä, että julkiseen hankintasopimukseen voidaan soveltuviin tilanteisiin sisällyttää työllistämisehto. Hankinnan toteuttava yritys sitoutuu tällöin työllistämään esimerkiksi pitkäaikaistyöttömän, nuoren, osatyökykyisen tai muun heikossa työmarkkina-asemassa olevan henkilön. Työllistämisehto voidaan toteuttaa esimerkiksi palkkatyönä, oppisopimuksena tai muuna sovittuna työllistymisen muotona. Useat kaupungit, kuten Helsinki, Turku, Oulu, Kerava, Järvenpää, Kuopio ja Kajaani, hyödyntävät julkisissa hankinnoissaan työllistämisehtoja. Kerava on vienyt toimintamallin osaksi hankintastrategiaansa ja asettanut sille selkeät vaikuttavuusmittarit. Tämä osoittaa, että työllistämisehto on kunnissa vakiintumassa osaksi vastuullista ja vaikuttavaa hankintapolitiikkaa

Tavoitteena ei tule olla työllistämisehdon lisääminen kaikkiin hankintoihin. Kaikki hankinnat eivät siihen sovellu, eikä ehdon käyttäminen saa olla hankintalainsäädännön vastaista tai suhteetonta. Sen sijaan jokaisen merkittävän ja soveltuvan hankinnan valmistelussa tulisi arvioida systemaattisesti, voisiko työllistämisehdolla olla hankinnassa myös työllisyyttä edistävä vaikutus.

Esimerkiksi siivous-, kiinteistö-, kunnossapito-, viheralueiden hoito-, rakentamis- ja ruokapalvelujen kaltaisissa hankinnoissa voi olla mahdollisuuksia tarjota työpaikkoja henkilöille, joiden on muuten vaikea päästä työmarkkinoille.

Työllistämisehto ei myöskään tarkoita sitä, että yrityksille asetetaan pelkästään uusi velvoite. Kaupunki voi tukea yrityksiä tarjoamalla hankintojen yhteydessä tietoa ja yhteistyötä sekä yhdistämällä hankintapalveluiden ja työllisyyspalveluiden osaamisen. Näin yrityksille voidaan auttaa löytämään sopivia työntekijöitä ja samalla varmistaa, että työllistämisehto toimii käytännössä.

Esitän, että Lohjan kaupunki

1. käynnistää hankinnoilla työllistämisen pilotin, jossa valitaan 2–4 kaupungin hankintaa, joissa työllistämisehdon käyttö arvioidaan ja toteutetaan hankinnan luonteeseen sopivalla tavalla;

2. luo toimintamallin, jossa merkittävien ja soveltuvien hankintojen valmistelussa arvioidaan systemaattisesti työllistämisehdon käyttömahdollisuus;

3. kehittää yhteistyötä hankintapalveluiden ja työllisyyspalveluiden välillä, jotta hankintoihin liittyviin työllistämisehtoihin voidaan yhdistää työnhakijoiden tunnistaminen, yritysten tukeminen ja tarvittaessa työllistymistä edistävät palvelut;

4. arvioi pilotin tulokset ja raportoi niistä kaupunginvaltuustolle, minkä jälkeen päätetään toimintamallin mahdollisesta laajentamisesta kaupungin soveltuviin hankintoihin.

Kyse ei ole uuden velvoitteen luomisesta, vaan Lohjan kaupungin omassa hankintaohjeessa jo olevan mahdollisuuden nykyistä tavoitteellisemmasta ja systemaattisemmasta hyödyntämisestä. Lohjalla on mahdollisuus tehdä julkisilla hankinnoilla enemmän – käyttää sama euro sekä palvelun hankkimiseen että työllisyyden edistämiseen.”

Lisätiedot Hallintojohtaja, Sanna Lundström, sanna.lundstrom(at)lohja.fi

Päätösesitys

Valtuusto päättää

1. merkitä aloitteen saapuneeksi
2. lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Valtuusto päätti esityksen mukaan.

Tiedoksi

johdon assistentti Perheentupa
merkitään aloiteluetteloon
